

MADRID

Fraga i Areilza fora del govern

Europa Press dona com a feta l'autoexclusió

A l'hora de redactar aquesta informació l'univers polític continua donant voltes i més voltes com si no acabés de trobar el seu centre de gravetat. El ressò de la sorpresa causada pel nomenament del nou president del govern esclata pertot arreu.

La majoria dels experts en la res pública enfocaven el periscopi cap als dos factors insostenidors del reformisme polític: Fraga Iribarne —a l'interior— i Areilza —a l'exterior—. Els experts, en aquest cas, coincidien amb els protagonistes, perquè es diu que Areilza estava segur, que si més no, figuraria a la terna seleccionada pel Consell del Regne. Es veu que la batalla de la primera reunió —la de divendres— del Consell del Regne va girar, cabalment, a l'entorn de l'exministre d'Afers Estrangers.

PESSIMISME A L'ESTRANGER

A l'estranger, sobre la fi de l'operació desencadenada des de les altes esferes de l'Estat, són més aviat pessimistes. A França, els judicis de l'esquerra són més benèvols que els procedents de la dreta. La raó és que les esquerres mai no han cregut en la viabilitat democràtica de la tesi reformista. En canvi, les dretes tenien posades moltes esperances en el procés conduït per Fraga Iribarne, i ara se senten víctimes del frau. A la majoria dels països europeus la no inclusió d'Areilza en el nou govern es qualifica d'explicable. En alguns dels països del Mercat Comú, el sentiment més generalitzat és l'estupefacció.

A l'Estat espanyol les primeres impressions, com hem dit, són d'estranyesa, de desconcert. Ningú no esperava que la prefectura del govern anés a parar damunt les espatlles d'un home poc experimentat i al qual, per altra banda, no se li coneixen més mèrits que un discurs ben traçat i una juvenesa que l'acosta vivencialment al cap de l'Estat. Ja l'havia pensada el rei, la possibilitat que aquesta operació —que forçosament havia de passar pel Consell del Regne— acabaria amb el nomenament d'Adolfo Suárez? Algun observador arriba a dir que l'operació política no havia pogut ser coronada com desitjava la Corona, però aquesta opinió no és fàcil d'obtenir.

TORNEN ELS HOMES DE L'OPUS DEI

Qui és el nou cap del govern i quins són els trets característics que dibuixen la seva personalitat política, ho descriu José María Zavala, secretari general del Partit Carli. "El nou president del govern —diu Zavala— arriba a la política amb Herrero Tejedor, una personalitat del Movimiento que reunita la doble condició de falangista fidel a Franco i membre de l'Opus Dei". Adolfo Suárez és un home, per la seva trajectòria, lligat al Movimiento i a la sots-secretaria de la Presidència amb Carrero Blanco i López Rodó. Aquest és el seu pretèrit, però és difícil, en les circumstàncies actuals, vaticinar el seu futur. Tots els diaris recorden el seu discurs a les Corts amb motiu de la sessió plenària que aprovà la llei d'associacions i partits polítics.

FRANÇA

Necessitat ineludible de democràcia

"Fent dimitir Arias Navarro, el rei Joan Carles ha seguit els consells del seu pare, comte de Barcelona". Amb aquest sorprenent títol, el corresponsal de "Le Monde" a Madrid escrivia ahir un article en el diari parisenc amb la tesi que "Si el rei no resol aviat el problema de la democratització d'Espanya, el problema que es plantejarà ja no serà la contradicció entre reformistes i immobilitistes, sinó entre Monarquia o República".

Es curiós que tots els diaris parisencs d'ahir sostinguin la mateixa tesi. Sembla que tots s'hagin posat d'acord per a manifestar el desig francès després de la primera cri-

L'oposició, tanmateix, no ha posat en relleu cap mena de confiança en la futura gestió del nou president. Entre les impressions més dures cal enumerar la d'Antonio García Trevijano, demòcrata independent de Coordinació Democràtica, que diu així: "Interpretada en un sentit profund, la designació d'Adolfo Suárez significa l'intent del sistema de reconstruir el pacte que, a través de Carrero Blanco es va establir a la segona meitat del règim franquista entre la burocràcia política del règim i la burgesia financera interpretada políticament pels homes de l'Opus Dei. Davant la crisi econòmica actual i davant el fracàs de la política reformista d'Arias Navarro i Fraga és normal que, per instint, el règim torni a cercar el suport polític que tingué durant l'època del desenvolupament econòmic. Desaparegut Herrero Tejedor, l'home més representatiu d'aquesta síntesi falangista-opusdeista és, sens dubte, Adolfo Suárez".

JOSEP M. PUIGJANER

ITALIA

L'actual és una crisi de l'Estat

Interès de la premsa per la figura de Suárez

"Per a tenir idees més clares caldrà esperar a conèixer la formació i el programa del govern d'Adolfo Suárez", diu l'enviat a Madrid del diari "Il Giornale" de Milà.

"El nou primer ministre espanyol es presenta bé. Té una cara simpàtica i aspecte esportiu", continua "Il Giornale". "Tots els judicis concorden a definir-lo com un bon polític (...), però l'hora espanyola exigeix més activitat d'estadista que habilitat política, perquè aquesta no és una crisi política, sinó una crisi de l'Estat".

"Es clar que ara Suárez té el problema personal de fer oblidar o, almenys, de fer considerar poc significatiu l'ambient del qual procedeix. ¿Esser el secretari general del Movimiento és sols anecdòtic o té una importància substancial en l'Espanya d'avui?", es pregunta "Il Giornale", diari que expressa les opinions de la indústria semiestat.

"Suárez té la reputació d'un polític capaç i brillant", opina "Il Tempo" de Roma.

INTERES PER AREILZA

Quasi tots els diaris italians es refereixen al fet que el rei Joan Carles no ha escollit José M. de Areilza perquè aquest no havia estat inclòs en la terna que li fou presentada pel Consell del Regne. En conseqüència, el rei ha escollit una figura de transició, i els lligams d'amistat que manté amb Suárez poden ser una garantia per a Joan Carles d'una "sensibilitat" del nou primer ministre sobirà. "sensibilitat" que Arias Navarro no podia tenir, en la seva posició d'home-pont entre Franco i l'era postfranquista.

"Il Poppolo", òrgan de la Demotè a les intencions renovadores del cràcia Cristiana, diu en la seva edi-

si de govern de la Monarquia. Era palés també en els medis polítics oficials francesos el desig de veure Areilza com a nou primer ministre. La seva tesi de "pacte nacional", que suposaria el camí ràpid vers una democràcia a seques, és a dir, sense exclusions —com deia ahir "Le Figaro"— és molt ben vista pel govern de Giscard.

No cal dir que aquest nou to de la premsa francesa i dels cercles polítics parisencs va unit a una "professió de confiança" en el jove monarca. Segons "Le Monde", Joan Carles ha estat molt sensible als arguments del seu pare, a qui ha visitat dues vegades en la clínica barcelonina.

ERNEST UDINA

Els reformistes no pensen participar

Garrigues, Solís i Robles Piquer, a més de López Bravo, han dit no a Suárez

Com els ministres considerats com els més genuïns representants de la reforma "des de dins", Fraga i Areilza, també Robles Piquer Garrigues, i el tecnòcrata López Bravo, ja han fet saber, a les poques hores del nomenament de cap del govern per part del rei Joan Carles, la seva decisió de no participar en el segon govern de la monarquia. Solís Ruiz, sempre més fluid, ha matisat el no.

Per la seva part Gregorio López Bravo, que amb Suárez i Silva Muñoz, formava la terna elevada al rei per a la designació de president de govern, ha manifestat que no formarà part del nou govern. Les manifestacions de López Bravo a persones de la seva confiança, es van produir quan per Madrid s'afirmava que el gabinet seria format per persones properes als tecnòcrates.

En el mateix sentit, a darrera hora d'ahir al matí, i en la mateixa sala en què se celebren referències després del consell de ministres, Adolfo Martín Gamero va rebre els

periodistes que habitualment assisteixen a les conferències de premsa. El ministre d'Informació i Turisme, després de dir que havia volgut reunir-los per complir la promesa que va fer en la darrera sessió del Consell, es va agrair la seva col·laboració. En nom dels periodistes presents a l'acte va parlar Pilar Urbano d'"ABC".

L'acte va representar la renúncia de Martín Gamero a romandre en el govern que formarà properament Adolfo Suárez.

D'altra banda, informa Cifra que Carlos Robles Piquer, fins ara ministre d'Educació i Ciència no continuarà en el nou gabinet. Robles Piquer ha enviat una carta en aquest sentit al nou president.

També Fraga Iribarne ha enviat una carta al president Suárez i una altra al rei Joan Carles en què hi expressa els seus desigs de separar-se del gabinet. El ministre de Justícia, Antonio Garrigues ha indicat així mateix que no desitja continuar en el govern.

D'altra banda el comte de Motrico, José María de Areilza, fins ara ministre d'Afers Estrangers ha insistit que no té intenció de participar en el proper govern que formarà el nou president Adolfo Suárez.

Tampoc Solís no hi sembla gaire predisposat, car en unes declaracions va manifestar que malgrat que està "sempre a l'ordre", va afegir que "això no obstant, crec que tinc una mica desatesos els meus afers privats i potser ara és l'hora de dedicar-m'hi més assiduament".

Posteriorment, l'ex-ministre de Treball va manifestar la seva alegria pel nomenament de Suárez.

D'altra banda segons informa Europa Press, el president del govern, Adolfo Suárez, va arribar ahir al matí a dos quarts de deu al seu despatx de la Secretaria General del "Movimiento". Suárez va parlar amb algunes persones del departament de qui va rebre l'enhonor bona pel recent nomenament. Per la seva banda, Suárez se'ls oferí per a qualsevol necessitat que els pogués resoldre i es va mostrar molt atent a tothom i somrient.

Entre els alts funcionaris amb qui va treballar figuren el vice-secretari general del "Movimiento", Ignacio García López, amb qui es va entrevistar durant uns deu minuts. A migdia seguia en el seu despatx.

D'altra banda fins que el nou president del govern, Adolfo Suárez González, no jurà el seu càrrec, continuà exercint les seves funcions de president interí el vice-president

per a Afers de la Defensa, tinent general De Santiago.

AL DISSABTE FESTA A CASA D'AREILZA

La certesa que l'amo de la casa podia ser el nou president del govern, sembla ser que va ser quasi total, en alguns moments, en el domicili de José María de Areilza, dissabte a migdia i a les primeres hores de la tarda. Es coneixen detalls de com s'esperava en aquella casa el resultat de les deliberacions del Consell del Regne i la decisió del rei. A més dels col·laboradors íntims del llavors ministre d'Afers Estrangers —entre els quals Marcelino Oreja— hi havia també Pio Cabanillas, ex-ministre d'Informació i Turisme, i el sots-director d'"El País", Dario Valcárcel, entre altres persones. Després va arribar el gendre d'Areilza i el fill del ministre de Justícia, Joaquín Garrigues Walker. "Amb el convenciment —segons diu Informaciones— que seria nomenat." Sobretot, allò que no es creia possible és que fossin nomenats els altres dos de la terna. El fill de José María de Areilza, Enrique, va rebre els periodistes a les sis de la tarda i va explicar que la seva mare estava a Fuenterrabía i que venia cap a Madrid, però que encara no en sabia res. Va convidar a fer un got de vi els presents i poca estona després comunicava ell mateix qui era en realitat el veritable cap de govern.

LA DESIGNACIO DE SUAREZ A LA PREMSA ESTRANGERA

Els diaris d'arreu del món han recollit amb especial importància, el relleu del president del govern Carlos Arias per Adolfo Suárez.

En aquest sentit la premsa nord-americana i concretament "The Washington Post", assenyalava ahir que Suárez és un partidari de la monarquia de Joan Carles, i esmentava que fins i tot són amics. Recorda que, amb ell, puja al càrrec el "centre-dreta", recorda que aconseguí que les Corts aprovessin la llei de partits. També el "New York Times" comenta favorablement la designació, tot recollint-ne una fotografia a primera plana.

La tònica recollida per la premsa alemanya és la de "sorpresa general", com assenyalava el "Frankfurter Allgemeine" de Frankfurt. El dretà "Die Welt", recull el nomenament amb satisfacció.

BRUSSEL·LES

La CEE roman a l'expectativa del nou govern espanyol

Les actuals converses poden restar influïdes per l'avanç de la reforma

Els medis del Mercat Comú a Brussel·les segueixen amb interès el procés de formació del nou govern espanyol, degut a les repercussions que la seva orientació podria tenir en les actuals negociacions entre l'Estat espanyol i la Comunitat Europea.

Tot i abstenint-se de fer comentaris oficials sobre la qüestió, els organismes comunitaris de Brussel·les saben per experiència que cada nou govern espanyol ha marcat una empremta particular a aquestes negociacions. El primer govern Arias Navarro, amb Cortina Mauri al ministeri d'Afers Estrangers, deixà clarament en suspens la qüestió de la futura adhesió de l'Estat espanyol al club dels nous. En aquells moments ens dirigíem senzillament cap a la instauració d'una zona de lliure canvi comercial entre ambdues parts, abandonant per a un demà més propici les homologacions polítiques i econòmiques.

LA FEINA D'AREILZA

Pero el viatge europeu del ministre Areilza, un cop en marxa les bones intencions reformistes del primer govern de la Monarquia, tornaren a donar actualitat i importància als desigs espanyols d'integrar-se plenament en la comunitat europea com a nou membre. El segon govern Arias, amb Areilza com a portaveu a l'estranger, dei-

xà de banda les negociacions de cara a una zona de lliure canvi i declarà que calia orientar-les francament cap a l'adhesió d'Espanya a la CEE. La comunitat acceptà de bon grat els desigs reformistes en voga. Acceptà igualment deixar en vigor uns anys més el vell acord preferencial Espanya-CEE, mitjançant alguns retocs actualitzadors, actualment en negociació. Argumenten ara ambdues parts que es tracta d'una situació transitòria puix que ens dirigim oficialment cap a la plena adhesió.

Amb l'arribada d'Areilza, les controvertides negociacions Espanya-Mercat Comú guanyaren en caràcter, passant a la política qualificada repetidament de "joc net". És a dir, per part espanyola es defineixen clarament i sincerament les opcions d'adhesió a l'Euro del Mercat Comú i per part comunitaria s'accepta el principi d'aquesta adhesió. A l'estat espanyol ha estat sempre acompanyat —cal encara repetir-ho?— per les conegudíssimes condicions de democratització: amnistia, legalització de tots els partits, eleccions democràtiques. Llibertat sindical, etc.

El caràcter del nou govern de Madrid influirà sens dubte en la posició més o menys conciliadora que adoptarà la Comunitat Europea en les negociacions d'actualització de l'acord preferencial. Malgrat que aquestes negociacions han debutat fa dos mesos, els nou països del Mercat Comú no han definit encara la seva posició comuna de cara a l'acord actualitzat que re-

girà les relacions hispano-europees en el futur immediat.

Franga i Itàlia, principalment guarden reticències a acordar concessions comercials o altres a l'Estat espanyol. El nivell d'intencions i realitzacions democratitzadores del pròxim govern de Madrid farà indubtablement augmentar o disminuir aquestes reticències.

UGT REBUDA AL MERCAT COMU

Acompanyant una delegació de la Confederació Europea de Sindicats, membres de l'espanyola i socialista formació sindical UGT foren rebuts dijous passat pel vice-president de la Comissió Europea, sir Christopher Soames. Aquesta entrevista ha tingut lloc pocs dies després que el mateix sir Christopher rebés Socias Humbert, secretari general de l'Oficial Organització Sindical (O S).

El representants de la UGT contrastaren durant l'entrevista la visió idil·lica sobre la reforma sindical oficial presentada per Socias amb la d'ells. Indicaren seguidament que una autèntica llibertat sindical implica el dret dels treballadors a organitzar-se sense ingerències governamentals. La UGT insistí finalment sobre el fet que els problemes de la nombrosa emigració espanyola en els nou països del Mercat Comú, són completament ignorats en les actuals negociacions per un acord actualitzat entre Espanya i la CEE.

FRANCES VERDU